



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2018 in letna konferenca projekta EPUO

23. in 24. oktober, Kongresni center Habakuk, Maribor

<https://pro.acs.si/lp2018>

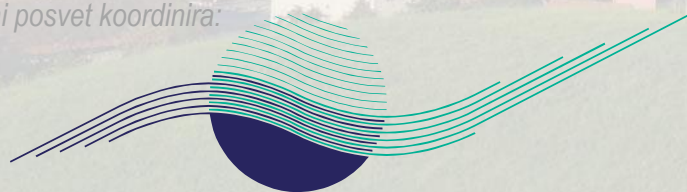
ZAKLJUČKI 1. DELOVNE SKUPINE: IZHODIŠČA ZA RAZVOJ JAVNOVELJAVNIH PROGRAMOV

Torek, 23. 10. 2018 (16.00 – 17.30)

Sreda, 24. 10. 2018 (9.00 – 9.30)

Pripravili: mag. Estera Možina in dr. Tanja Možina

Letni posvet koordinira:



Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education



Evropski program
za učenje odraslih



S podoro
programa Erasmus+
Evropske unije

Tema za obravnavo

Javnoveljavni programi, ki ne dajejo formalne izobrazbe po ZIO-1

Vrste JVPO (16. člen):

- pridobivanje in zviševanje ravni pismenosti in temeljnih zmožnosti,
- izboljšanje splošne izobraženosti.

ZIO-1, je določil tudi: pogoje za izvajalce, obvezne sestavine, pogoje za vpis v razvid za izvajalce, pogoje za strokovne delavce, ter tudi to, da organizacije v javni mreži svetujejo in napotujejo odrasle v JVPO.

17. Člen določa tudi to, da se pripravijo Izhodišča za pripravo JVPO, ta naloga je naložena ACS, sprejme pa jih SSIO.

Namen delovne skupine na LPIO 2018

- strokovni predlogi in premisleki z vidika izvajanja programov, ki jih želimo upoštevati za pripravo Strokovnih izhodišč za pripravo javnoveljavnih programov za odrasle.
- konkretni predlogi za pripravo nujno potrebnih novih javnoveljavnih programov z vidika lokalnih potreb.

Delovna skupina – številčna in zelo angažirana

- 7 skupin, 70 udeležencev
- Metoda dela: SWOT analiza
- Člani skupine: veliko izkušenj z izvajanjem JVP, prisotni tudi pripravljavci programov, načrtovalci politik
- Potek dela: 16.30-18.00

Vprašanja v SWOT analizi

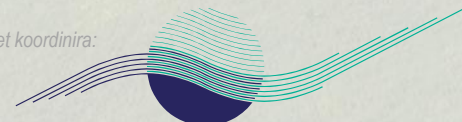
- Kaj so **prednosti** tega, da imamo v sistemu JVPO, ki ne dajejo javno veljavne izobrazbe za odrasle?
- Kaj so morebitne **slabosti/pomanjkljivosti** JVP v praksi?
- Kakšne **priložnosti** nam prinaša to, da imamo v sistemu možnost, da pripravljamo JVP za odrasle? Opredelitev potreb po novih programih (splošno- izobraževalni), ki jih v Sloveniji primanjkuje.
- Kaj so morebitne **nevarnosti**, ki jih prinašajo javnoveljavni programi za odrasle?

Predlogi pripravljavcem izhodišč

- Podpirajo odprti kurikul, ki se določa glede na potrebe lokalnega okolja in individualne potrebe.
- Podpirajo modularizacijo, še posebej pri dolгих programih, preučiti ovrednotenje s kreditnimi točkami.
- Potreben je nov premislek, kaj so to temeljne zmožnosti.
- Eksterno preverjanje pridobivanje znanja v teh programih, na primer v jezikovnih programih, pri ostalih pa kadar je to smiselno.
- Priznavanje predhodno pridobljenega znanja.
 - Skladnost razpisov za sofinanciranje z vsebino in ciljnimi skupinami, ki jih predvidevajo posamezni programi.
 - Pripraviti nove programe za dvig ključnih kompetenc
 - Izvajalce je potrebno primerno usposobiti, za promocijo in motivirajo udeležence za vključitev v JVP.

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2018
in letna konferenca projekta EUPO
<https://pro.acs.si/lp2018>

Letni posvet koordinira:



Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

ePUO
Evropski program
za učenje odraslih



S podpora
programa Erasmus+
Evropske unije



Za pripravljavce Izhodišč:

Prednosti JVPO

- Zahtevajo usposobljenost izvajalcev.
- Imajo opredeljene standarde znanja in preverjanje njihovega doseganja.
- Enoten postopek razvoja in sprejemanja programov.
- Zagotavljajo razvoj pismenosti in osebni razvoj (opolnomočenje).
- (Nekateri) programi imajo opredeljene elemente za evalvacijo učinkov.
- Omogočajo odraslim prilagojene oblike preverjanja znanja.
- Ker so krajši in dajejo poglobljeno znanje, so lahko gibki.

Širši vidiki:

- Država zagotavlja JVP za najbolj ranljive skupine ali za specifična področja splošnega izobraževanja.
- Tržno niso zanimivi, zato jih brez podpore države ne bi bilo.
- Država zagotavlja kakovost priprave in izvedbe (prostorski, kadrovski pogoji, idr.).
- Zagotavljajo krepitev splošnih kompetenc, ki jih je težko razvijati.
- Pripravljeni so za področja, ki so v javnem interesu, oziroma predstavljajo nacionalno prioriteto.
- So prepoznavni in uveljavljeni.
- Široka dostopni za najbolj ranljive odrasle.

Letni posvet o izobraževanju odraslih 2018
in letna konferenca projekta EUPO
<https://pro.acs.si/lp2018>

Letni posvet koordinira:



Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

ePUO
Evropski program
za učenje odraslih

 S podporo
programa Erasmus+
Evropske unije



Za pripravljavce Izhodišč:

Slabosti JVPO

- Postopek sprejemanja je zapleten.
- Nekateri programi so predolgi (npr. UŽU-MDM), določeni so prekratki.
- Preslabo poznavanje s strani odraslih (razlika med temi programi in formalnim izobraževanjem).
- Ni jasno kakšna je vrednost teh programov za odrasle.
- Ni jasno kakšno vrednost ima javnoveljavna listina.
- Ni jasno kakšne so možnosti za priznavanje znanja, na primer v formalnem šolanju in pri zaposlovanju.
- V primerih ko se znanje preverja na ne-tradicionalen način (zbirna mapa, opisno ocenjevanje), je manj zaupanja v tako ocenjeno znanje, in dvom ali so standardi znanja doseženi. Poleg tega niso vpeljeni postopki za priznavanje tako pridobljenega znanja v formalnem izobraževanju.

Širši vidiki:

Slabosti JVPO

- So slabo prepoznavni v širšem sistemu VIZ, tudi delodajalci obstoječih programov ne poznajo dobro, zlasti mali delodajalci.
- Slaba informiranost ožje in širše javnosti o možnostih pridobitve različnih temeljnih zmožnosti skozi te programe.
- Nestabilno (projektno), nesistemsko financiranje.
- Težave z motiviranjem, napolnitvijo skupin.
- Premalo povezav v mreži izvajalcev, skupnih srečanj, ter povezav za izmenjavo dobrih praks
- Niso prilagojeni potrebam trga dela.
- Ni nadzora izvedbe.
- Ni motivacije za vključitev, ker se ne pridobi izobrazba.



Za pripravljavce Izhodišč:

- Fleksibilen del predmetnika – predlogi so bili za 20% oz 25%, odvisno od potreb okolja, udeležencev.
- Boljše poznavanje ciljne skupine omogoča boljše prilagajanje.
- Izobraževalci postajajo specialisti za to področje – bi morali znati to poudariti, biti ponosni na to.
- Integracija splošnih in specifičnih znanj.
- Umestitev v sistem (omogočil ZIO-1).
- Posodabljanje na 5 let.
- Okrepiti znanje izvajalcev programov.

Širši vidiki:

- Stabilno financiranje, programi brezplačni za udeležence.
- Za pripravo novih programov za nova področja kompetenc/spretnosti, tudi za aktualizacijo znanja.
- Krepitev splošne razgledanosti (zdravje, trajnostni razvoj, podjetnost, socialne kompetence).
- Priložnost, da se tudi bolje izobraženi odrasli vključujejo v te programe.
- Programi iz razvojne aktivnosti MIZŠ v letu 2017 (ZISS, ZLUS, SUTŽO).
- Vključevanje ciljnih skupin, ki jim je izobraževanje manj dostopno.
- Priložnost, da se ti programi načrtujejo in pripravljajo v sodelovanju z delodajalci, sindikati, in drugimi resorji.
- Mednarodna primerljivost → če bi imeli določene standarde in priznane kompetence (z bližnjimi državami vsaj), bi bilo prehajanje na trgu lažje za delavce.
- Ni programov za mlade brezposelne, ki potrebujejo mentorsko podporo pri (samo)zaposlovanju.
- Imamo veliko nejavno veljavnih izobraževalnih programov, katerih kakovost je vprašljiva predvsem pa ne privabljajo ranljivih ciljnih skupin, ali pa ne naslavlja družbenih problemov – priložnost – večja kakovost, večja povezanost z družbenimi problemi.

Za pripravljavce Izhodišč:

- Tržna usmerjenost, zaradi nepoznavanje vloge in poslanstva programov, posledično zanikanje, da so programi potrebni.
- JVP naj bi bili bolj sodobni, so preveč formalizirani – preveč šolska oblika → potrebno najti nove pristope.
- Osip udeležencev s slabo izkušnjo iz rednega šolanja – preverjanje jih lahko odvrne od vključitve.
- Subjektivnost odločanja pri priznavanju.
- Nefleksibilnost vsebin.
- Predolgi programi, predlog za delitev na module.
- Ali so odgovor na potrebe časa, npr. trajnostni razvoj.

Širši vidiki:

- Osip udeležencev s slabo izkušnjo iz rednega šolanja – preverjanje jih lahko odvrne od vključitve.
- Premalo uveljavljeni in cenjeni.
- Ali so odgovor na potrebe časa, npr. trajnostni razvoj.
- Pomanjkanje usposabljanj za izvajalce.

Predlogi pripravljavcem izhodišč

Nekatere zaključne misli iz razprave

Model programov za ranljive skupine (dr. Petra Javrh): 'V Sloveniji smo razvili model za izobraževanje ranljivih skupin, v katerem so programi med seboj lahko povezani tako, da se znanje povezuje in nadgrajuje. To je z vidika posameznika zelo pomembno.'

Dolžina programov (Olga Drofenik): 'Vsi, ki smo kadarkoli bili v skupini z ranljivimi skupinami udeležencev, vemo, da so njihovo temeljno znanje, spretnosti, nizki. Če sami, kot izvajalci ne bomo stremeli k temu, da jih v teh programih, ne bomo naučili opredeljenih temeljnih znanj in spretnosti, potem sami sebi jemljemo ugled. A lahko nekoga, ki v 10, 16 letih šolanja, ni uspel narediti OŠ, ali ga lahko v 10 ali 20 urah naučimo matematike, slovenščine. Udeležencem moramo v programih dati to, kar je zapisano v katalogih znanja. Pri skrajševanju teh programov zato moramo biti zelo previdni.'

Uporaba terminov (dr. Zoran Jelenc): 'Uporaba besedne zveze 'neformalno pridobljeno znanje' ni ustrezna. Govorimo namreč o znanju pridobljenem z neformalnim ali priložnostnim, izobraževanjem.'

Nadaljnja obravnava izraženih stališč in predlogov

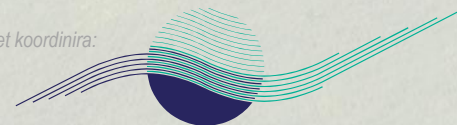
- Predstavitev in obravnava na prvi naslednji seji delovne skupine, ki bo sredi novembra.
- Predstavitev stališč in predlogov ob obravnavi predloga Izhodišč, ki bo obravnavan na seji SSIO, predvidoma decembra 2018.



HVALA ZA POZORNOST.

*Letni posvet o izobraževanju odraslih 2018
in letna konferenca projekta EUPO*
<https://pro.acs.si/lp2018>

Letni posvet koordinira:



Andragoški center Republike Slovenije
Slovenian Institute for Adult Education

ePUO
Evropski program
za učenje odraslih



S podpora
programa Erasmus+
Evropske unije